

## Powiat i gminy powinny wspólnie tworzyć lokalną politykę zdrowotną

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: niedziela, 27, kwiecień 2014 00:00

Jarosław Komża

Odsłony: 1569

---

Związek Powiatów Polskich doradza samorządom w znalezieniu mechanizmów współpracy pomiędzy administracją samorządową powiatu i gmin tworzących jeden obszar funkcjonalny, służącym koordynowaniu świadczenia lokalnych usług publicznych. Celem jest wypracowanie na podstawie doświadczeń konkretnych samorządów uniwersalnych modeli zintegrowanego zarządzania m.in. w sektorze ochrony zdrowia.

### Małżeństwo konieczne - jeśli nie z miłości, to z rozsądku

Stała współpraca w organizowaniu świadczenia lokalnych usług publicznych pomiędzy jednostkami samorządu tworzącymi jeden obszar funkcjonalny, to konieczność wynikająca ze zmieniających się, szeroko rozumianych uwarunkowań funkcjonowania samorządów. Zarówno endogenicznych, jak i zewnętrznych. Te pierwsze mają szeroko rozumiany charakter ekonomiczny, a wśród nich szczególnie miejsce zajmują niekorzystne zmiany i tendencje demograficzne, które w dłuższej perspektywie będą wpływać niemal na podcięcie bazy ekonomicznej wielu jednostek. Wśród uwarunkowań zewnętrznych główną rolę odgrywają tworzone przepisy prawa, które wymuszając dalej idącą efektywność zarządzania skłaniać będą samorządy do konsolidacji wysiłków.

### Nalożone zadania skłaniają do współpracy

Niewątpliwie jednym z kreatorów publicznej polityki zdrowotnej są samorządy lokalne. Co najmniej ze względu na zadania przypisane im ustawami - ustrojowymi (o samorządzie gminnym i o samorządzie powiatowym) oraz ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ustawa o samorządzie gminnym w art. 7 mówi, iż zadania własne gminy obejmują m.in. sprawy *ochrony zdrowia oraz pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych, a także polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej*. Ustawa o samorządzie powiatowym mówi, iż zadaniami ponadgminnymi, wykonywanymi przez powiat są m.in. zadania z zakresu *promocji i ochrony zdrowia oraz polityki prorodzinnej*.

Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych decyduje, iż w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej:

1. do zadań własnych gminy należy w szczególności: opracowywanie i realizacja oraz ocena efektów **programów zdrowotnych** wynikających z **rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu**

- zdrowia mieszkańców gminy**; przekazywanie powiatowi informacji o realizowanych programach zdrowotnych; inicjowanie i udział w **wytyczaniu kierunków** przedsięwzięć lokalnych zmierzających do zaznajamiania mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami; podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców gminy;
2. do zadań własnych powiatu należy: opracowywanie i realizacja oraz ocena efektów **programów zdrowotnych** wynikających z **rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców powiatu** - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami; przekazywanie marszałkowi województwa informacji o realizowanych na terenie powiatu programach zdrowotnych; inicjowanie, wspomaganie i monitorowanie działań lokalnej wspólnoty samorządowej w zakresie **promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej** prowadzonych na terenie powiatu; pobudzanie działań na rzecz indywidualnej i zbiorowej odpowiedzialności za zdrowie i na rzecz ochrony zdrowia; podejmowanie innych działań wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych.

Widać z powyższego, że ustawa o świadczeniach zdrowotnych nakłada zarówno na gminę, jak i na powiat podobne zadania, które określają charakter prowadzonych działań, jako **odpowiadających potrzebom i ujętych w programach**. Zatem choć ustawa nie mówi o tym wprost (a szkoda!) zarówno gmina, jak i powiat powinny prowadzić **lokalną politykę zdrowotną**.

### Przed wszystkim profilaktyka i promocja zdrowia

Ciekawe jest proste odkrycie, gdy zwrócimy uwagę, iż ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej nie mówi nic o obowiązku prowadzenia przez powiat szpitala. Oczywiście wiemy, iż jest to wynik innych uwarunkowań i innych przepisów, a skala problemów generowanych przez sytuację ekonomiczną placówek leczniczych i ogrom wysiłku władz wielu powiatów, by sprostać temu zadaniu, niejako „przykrywa” tę prostą konstatacją, iż w głównej ustawie regulującej publiczną politykę zdrowotną nie jest napisane, iż samorząd lokalny ma prowadzić szpital. Natomiast jasno wynika z niej, iż zakres lokalnej polityki zdrowotnej obejmuje co najmniej profilaktykę i promocję zdrowia.

### Rozwiązań szukajmy wspólnie

Jednym z instrumentów, które pomóc mają w wypracowaniu mechanizmów współpracy i zintegrowanego zarządzania usługami publicznymi są dyskusje pomiędzy przedstawicielami różnych samorządów zajmujących się tym samym sektorem usług publicznych. Związek Powiatów Polskich, dzięki zdobytemu dofinansowaniu z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna, zaprosił do współpracy szefów samorządów lokalnych i urzędników z obszarów dwóch powiatów: gorlickiego i zawierciańskiego. Mają oni możliwość uczestniczenia m.in. w grupach wymiany doświadczeń. Są to warsztaty moderowane przez specjalistów, na których wychodząc od diagnozy uwarunkowań i specyfiki danego obszaru

## **Powiat i gminy powinny wspólnie tworzyć lokalną politykę zdrowotną**

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: niedziela, 27, kwiecień 2014 00:00

Jarosław Komża

Odsłony: 1569

---

funkcjonalnego oraz sposobów organizacji usług publicznych, omawiane będą możliwości ich koordynacji, aby świadczenie usług publicznych na danym terenie mogło być lepiej zarządzane i kompleksowo odpowiadało na potrzeby mieszkańców.

Pierwsze spotkanie grupy wymiany doświadczeń w zakresie ochrony zdrowia koncentrowało się wokół trzech kluczowych kwestii: zebrania uwag samorządowców dotyczących poziomu opieki zdrowotnej na terenie powiatu; przedstawienia pojęć niezbędnych przy analizach organizacji systemu opieki zdrowotnej oraz szeroko rozumianych uwarunkowań prawnych tego systemu. Przedstawiciele obu obszarów funkcjonalnych zapoznali się także z analizą wybranych danych statystycznych, w tym demograficznych oraz wskaźników zachorowalności i umieralności, charakteryzujących ich obszary.

Tematyką najbliższych warsztatów będą działania z zakresu profilaktyki.